

DNR: 5.1.1-2018-0150

DATUM: 2018-02-14

ERT DATUM: 2018-01-16

ER REFERENS: S2017/07382/FST

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen (SOU 2017:101)

Rikskrevisionen har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen (SOU 2017:101).

Rikskrevisionen har inte gjort några granskningar som tangerar frågor som rör de förslag utredningen lämnar avseende förändringar av bland annat antalet dagar, reserverade dagar, ersättningsnivåer och åldersgränser i förslaget om en ny modell för föräldraförsäkringen. Rikskrevisionen avstår därför från att yttra sig över dessa förslag.

Utredningen konstaterar dock i utredningen att företagares villkor och möjligheter att använda föräldraförsäkringen till stor del hänger samman med regelverket som rör den sjukpenninggrundande inkomsten. Utredningen betonar också att svårigheter i användningen av föräldraförmånerna som har sin grund i kunskapsbrister hos mottagarna bör kunna hanteras genom informationsinsatser från Försäkringskassan.

Utredningen föreslår att regeringen ska ge Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i uppdrag att utveckla möjligheterna för föräldrar att göra en tidig planering av föräldraledigheten, med utgångspunkt i den nya modellen för föräldraförsäkringen. Utredningen betonar här särskilt företagares behov av vägledning, med avseende på exempelvis beräkning av sjukpenninggrundande inkomst.

Rikskrevisionen presenterades nyligen en granskning (RiR 2018:1) av fastställandet av föräldrapenning för egenföretagare. Rikskrevisionen instämmer i utredningens bild att det framför allt är regelverket omkring den sjukpenninggrundande inkomsten som påverkar företagares villkor och möjlighet att använda föräldraförsäkringen.

Riksrevisionen finner i granskningen att det finns ett behov av tydligare information till egenföretagare från Försäkringskassan med avseende på föräldrapenningen och speciellt den sjukpenninggrundande inkomsten. Riksrevisionen bedömer också att de planeringsverktyg som finns för blivande föräldrar på hemsidan inte är lika tillgängliga för egenföretagare som för de flesta anställda. Egenföretagare, speciellt de med enskild firma, har utifrån den information som ges på Försäkringskassans hemsida svårt att förutsäga vilken SGI hen kommer att få.

Riksrevisionen instämmer därför i utredningens bedömning att företagare har ett behov av vägledning, framför allt avseende den sjukpenninggrundande inkomsten, och tillstyrker förslaget att regeringen ger Försäkringskassan ett uppdrag att informera om föräldraförsäkringen och ge företagare mer vägledning.

I Riksrevisionens granskning rekommenderades Försäkringskassan att utveckla arbete med informationen till egenföretagare för att skapa bättre förutsättningar för gruppen att ekonomiskt planera sin ledighet. Riksrevisionen menar att det bör ske bl.a. genom att säkerställa en första personlig kontakt med de försäkrade och tydligare information om möjligheten som finns att få en SGI fastställd utan ett pågående ersättningsärende. Möjligheten att få SGI fastställd utan ett pågående ersättningsärende torde ge egenföretagare en bättre insikt om vad som påverkar SGI och ge en indikation på vad ersättningen kan komma att bli vid en kommande föräldraledighet.

Riksrevisor Stefan Lundgren har beslutat i detta ärende. Revisionsdirektör Jana Fromm har varit föredragande. Enhetschef Anna Hessel har deltagit i den slutliga handläggningen.

Stefan Lundgren

Jana Fromm